خبر

موفقیت بورس انرژی غیرقابل انکار است

محمد شیریجیان، کارشناس مدیریت قراردادهای بین‌المللی نفتی با اشاره به بورس به عنوان محلی برای فروش فرآورده‌های نفتی گفت: بورس مکانیسمی است که در آن با شفافیت و بدون رانت، فرآورده فروخته میشود. یک پیشنهاد من این است که درآمد حاصله از آن صرف هزینه‌های عمرانی شود و مجلس هم آن را مصوب کند. پیشنهاد دوم، بحث عرضه منظم فرآورده در بورس انرژی است. در حال حاضر از پنج فرآورده یعنی بنزین، گازوئیل، نفت کوره، نفت سفید و ال.پی.جی فقط نفت کوره عرضه نمی‌شود که جای سوال دارد. زیرا در این حوزه رانت‌های عجیبی دیده شده است. به گزارش فارس، این کارشناس مدیریت قراردادهای بین المللی نفتی تاکید کرد: مجلس باید در لایحه بودجه عرضه منظم نفت و فرآورده‌های نفتی را تکلیف قانونی دولت کند. منظم یعنی مشخص شود هر ماه به چه میزان، چه نوع فرآورده و به چه صورت عرضه خواهد شد. در نتیجه این روند، خریداران می‌توانند برنامه‌ریزی کنند و لذا همیشه خریدارانی در بورس باشند که بخواهند فرآورده بخرند. همچنین پالایشگاه‌ها هم قادر به برنامه‌ریزی میشوند. زیرا مشخص میشود هر پالایشگاه در زمان مشخصی، میزان مشخصی را در بورس باید عرضه کند. وی افزود: در نهایت این کار منجر به کسب سهم بلندمدت در بازارهای هدف میشود. زیرا به آنها اطمینان خاطر داده می‌شود که عرضه تداوم وجود دارد. بازارهای هدف شامل کشورهای منطقه و فرامنطقه از جمله شمال آفریقا و جنوب شرق آسیا میشود. براین اساس زیرساخت‌های مورد نیاز فروش فرآورده که شامل شبکه مالی، شبکه حمل و نقل و نحوه تسویه مطالبات را خریداران با هزینه خودشان ایجاد میکنند.

یک کارشناس نفت و گاز تشریح کرد؛

رانت‌جویی پتروشیمی‌های گازی مانع توسعه زنجیره ارزش نفت

گروه نفت و نیرو: یک کارشناس نفت و گاز گفت: تداوم رانت خوراک به پتروشیمی‌های گازی مانع توسعه زنجیره ارزش نفت شده است. ما نمی‌توانیم این منابع را به قیمت کم به سرمایه‌گذاری بدهیم که با صادرات آن درآمد قابل توجهی به دست آورد و مالیاتی هم نپردازد. علی حسینی، کارشناس حوزه نفت و گاز در گفتگو با فارس با اشاره به ضرورت توسعه زنجیره ارزش صنایع پتروشیمی گفت: ایجاد و تکمیل زنجیره نفت و گاز برای ایران حیاتی است. اما زمانی تصمیم بر آن شد که این صنعت شکل بگیرد و برای این منظور از راهکار تخفیف خوراک و تعرفه استفاده شد. کاری که سایر کشورها دنیا نیز برای رشد و توسعه این صنعت بدان مبادرت میکنند. وی در ادامه خاطر نشان کرد: در نتیجه رانتی که به خوراک پتروشیمی‌ها داده شد واحدهای بزرگی در کشور ساخته شده و ظرفیت خوبی برای مثال در ماهشهر و عسلویه به وجود آمد که اگر آنها امروز نبودند، ما با مشکلات زیادی روبرو می‌شدیم. ولی این سیاست قطعا به واسطه زمان و اتفاقات مختلف داخل کشور باید دستخوش تغییر شود. تغییراتی هم که تاکنون صورت گرفته کم بوده و ما را به هدف دستیابی به توسعه زنجیره ارزش نفت نرسانده و حتی مانع نیز شده است.

■ **حاشیه سود پتروشیمی‌ها در ایران بسیار بالاتر از آمریکا است**

وی ادامه داد: ما در ایران روی اتان سرمایه‌گذاری زیادی کردیم و تمام اتان کشور تبدیل به اتیلن شد. در همین حال برخی عنوان می‌کردند که قیمت اتان ایران بیشتر از قیمت جهانی از جمله آمریکا است. این موضوع آدرس غلط است. لازم است افرادی که چنین ادعایی دارد منبع و رفرنس خود را مشخص کنند. همچنین این نکته را در نظر بگیرند که قیمت اتان اعلام شده در مراجع، قیمت اتان تحویلی از پالایشگاه است و هر پتروشیمی برای دریافت آن باید هزینه حمل و نقل را خودش بپردازد. حسینی تاکید کرد: نکته دیگر پرداخت مالیات‌ها و عوارض زیست محیطی این صنایع در آمریکا است. بنابراین اگر صورت مالی شرکت متانکس در آمریکا را با صورت مالی پتروشیمی‌های ایران مقایسه کنید متوجه میشود مثلا شرکت پتروشیمی پارس حاشیه سود ۵۰ درصدی دارد ولی حاشیه سود متانکس در هیچ سالی بیشتر از ۱۵ درصد نشده است. پس نمی‌توان گفت قیمت خوراک ایران گرانتر است. وی درباره لزوم توسعه صنایع پتروشیمی خوراک مایع گفت: توسعه این صنایع موجب تولید محصولات متنوع‌تری میشود که بعضا واردات آن برای ما سخت است مانند پروپیلن. همچنین در نتیجه این روند، ما محصولاتی خواهیم داشت که منجر به توسعه بیشتر زنجیره و صنعت در کشور از جمله صنعت نساجی میشود. حسینی در ادامه درباره علت توسعه نامتوازن صنایع خوراک مایع و گازی بیان کرد: دلیل اصلی در قیمت‌گذاری‌های خوراک‌ها است. در حال حاضر طبق قانون الحاقی ۲ بند ۴، مجلس وزارت نفت را مکلف کرده است قیمت خوراک صنایع پتروشیمی را طوری تدوین کند که سرمایه‌گذار به سرمایه‌گذاری ترغیب شود و همچنین این پتروشیمی‌ها بتوانند محصول قابل رقابت با محصولات خارجی تولید کنند. افزون بر این، مجلس دست دولت را باز گذاشته که تا ۳۰ درصد به واحدهای پتروشیمی که ادامه زنجیره ارزش میدهند، تخفیف بدهد. این کارشناس حوزه نفت و گاز افزود: وزارت نفت هم با در نظر گرفتن قیمت گاز صادرات، چهار هاب از کشورهای مختلف، قیمت گاز خانگی و صنایع مختلف فرمولی به دست آورد که قیمت گاز را ۱۰ سنت در هر مترمکعب اعلام کرد. این رقم، ۶۰ تا ۷۰ درصد کمتر از قیمت گاز صادراتی به ترکیه است. قیمت اتان هم فرمولی وابسته به پلی اتیلن است. ولی وزارت نفت قیمت نفتا، ال پی جی و میعانات را ۹۵ درصد قیمت فوب در نظر گرفت. وی خاطر نشان کرد: همچنین وزارت نفت براساس اختیاری که مجلس به آن داده بود آیین‌نامه‌ای طراحی کرد که براساس آن اگر پتروشیمی‌هایی که خوراک اتان و متان دریافت کنند ادامه زنجیره بدهند، به آنها در خوراک تا ۳۰ درصد تخفیف داده خواهد شد. اما در همان آیین‌نامه ذکر شده اگر در ادامه زنجیره پتروشیمی‌های خوراک غیر گازی از جمله نفتا، ال پی جی و میعانات سرمایه‌گذاری شود تا نهایتا ۴ درصد تخفیف دریافت می‌کنند. حسینی افزود: این دو رویکرد متفاوت، عامل بازدارنده توسعه زنجیره خوراک مایع است. بنابراین وقت آن رسیده است که در این خصوص نگرش‌ها تغییر کند. زیرا بر طبق این نوع تخفیف‌ها، سرمایه‌گذاری در پتروشیمی خوراک مایع نسبت به خوراک‌های گازی به هیچ وجه اقتصادی نیست. اساسا با این سیاست ما باعث شدیم یک زنجیره در کشور مغفول بماند.

از میان اخبار

حرکت نخستین توربین کلاس F تکمیل‌شده با توان داخلی

نخستین توربین کلاس F تکمیل‌شده با توان داخلی روز گذشته با خودروهای مخصوص حمل فوق سنگین از محل کارخانه توگا راهی نیروگاه اندیمشک شد. به گزارش تسنیم، نخستین توربین کلاس F گروه مپنا به ظرفیت ۳۰۷ مگاوات، صبح دیروز (شنبه ۳۰ آذر ماه ۹۸) از کارخانه شرکت مهندسی و ساخت توربین مپنا (توگا) به سمت نیروگاه دوکوهه خوزستان ارسال شد. این توربین حدود یک ماه و نیم در مسیر خواهد بود تا به نیروگاه اندیمشک برسد. با بهره‌برداری از این نوع توربین، راندمان ۳۹,۵ درصد در سیکل ساده گازی و ۵۹ درصد در سیکل ترکیبی حاصل می‌شود. استفاده از توربین کلاس F مپنا، سبب مصرف سوخت کمتر و سازگاری زیست‌محیطی بیشتر در تولید برق حرارتی خواهد بود. نیروگاه سیکل ترکیبی دوکوهه اندیمشک، در کیلومتر ۱۵ جاده سد کرخه در استان خوزستان واقع شده است. این نیروگاه در قالب مجموعه قرارداد ۵۰۰۰ مگاوات نیروگاه‌های کلاس F، بین گروه مپنا و شرکت مادر تخصصی تولید برق حرارتی احداث می‌شود و شامل یک واحد توربین گازی ۳۰۷ مگاواتی، یک بویلر بازیافت حرارتی سه‌فشاره، یک واحد بخار به ظرفیت ۱۴۱ مگاوات و سیستم خنک‌کن هوایی است. شرکت احداث و توسعه پروژه‌های ویژه مپنا (توسعه ۳) به نمایندگی از گروه مپنا، پیمانکار اصلی پروژه نیروگاه دوکوهه اندیمشک، به عنوان دومین سیکل ترکیبی کلاس F پس از نیروگاه هنگام بندرعباس است.

واکنش ترکیه به تحریم علیه خط لوله گاز روسیه

رئیس جمهور ترکیه در مقابل تهدید آمریکا به تحریم خط لوله ترک استریم گفت: «آمریکا می گوید خط لوله ترک استریم را تحریم می کند، این نقض کامل حقوق ماست و آنکارا چنین اقدامی را تلافی خواهد کرد». به نقل از راشا تودی، رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه در مقابل تهدید آمریکا به تحریم خط لوله ترک استریم ایستاده است. این خط لوله قرار است از سال آینده میلادی گاز روسیه را به ترکیه و بعد به جنوب و جنوب‌شرق اروپا انتقال دهد.

کشاورزی

رویداد

تلاش جدی وزارت جهاد کشاورزی برای افزایش تولید

عباس کشاورز در نشست هم‌اندیشی با تولیدکنندگان برتر نهاده‌های کشاورزی اظهار کرد: شرایط کشور به گونه‌ای است که ما نیاز به همکاری بسیار بیشتر با بخش خصوصی داریم. وی با اشاره به اینکه آرامی بازار نهاده‌ها نشان دهنده کفایت است، گفت: این کفایت هم از نظر کیفی و هم کمی است ضمن اینکه در دو سال گذشته گزارشی از گرانی یا کمبود نهاده‌ها به من نرسیده است. کشاورز با بیان اینکه همواره توصیه کرده ام در زمینه نهاده‌های کشاورزی باید ذخایر کافی داشته باشیم، افزود: در حال حاضر هم در حوزه بذر هم کود و هم آفت کش‌ها ذخایر ما به اندازه کافی است. سرپرست وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه این اقدامات برای بخش خصوصی است و برای دولت نیست، گفت: دولت فقط باید مقررات را رعایت کند و باقی کارها توسط بخش خصوصی صورت بگیرد. کشاورز با تاکید بر تعامل بیشتر بخش خصوصی و دولت در حوزه نهاده‌های کشاورزی بیان کرد: وقتی فشاری نیست رابطه ما با هم خوب است، اما وقتی محدودیتی ایجاد می‌شود روابط به خشونت و بداخلاقی کشیده می‌شود؛ بنابراین مشکلات ناشی از تحریم نباید ما را در مقابل یکدیگر قرار دهد. این مقام مسئول ادامه داد: ما نسبت به اینکه چقدر تکنولوژی در دنیا وجود دارد، سعی می کنیم خود را مطلع نگه داریم، اما در شرایط تحریم امید به تولید داخل است. کشاورز با اشاره به محدودیت‌های تحریم گفت: طرف مقابل ما هر روز یک سناریوی جدید طراحی می کند و به همین جهت ما باید آمادگی کامل برای مقابله با آن‌ها را داشته باشیم. وی با بیان اینکه اروپایی‌ها تمایل به همکاری با ایران دارند، افزود: اما شراکت آن‌ها با آمریکاست و به همین جهت برخی شرکت‌های اروپایی از جمله بایر آلمان مجبور شدند کشور ما را ترک کنند. در این شرایط به ویژه تولیدکنندگان بذر باید تدابیر ثانویه داشته باشند. سرپرست وزارت جهاد کشاورزی خطاب به تولیدکنندگان حاضر در جمع اضافه کرد: درِ وزارتخانه همواره به روی شما باز است چرا که شما در سنگر تولید قرار دارید و من به غیر از تولید دنبال هیچ برنامه‌ای نیستم، آن هم تولید پایدار و فرآیندی نه یک جهته. خواهش می کنم کسی غیر از این فکر نکند.

ایران یک میلیون تن گندم از بازار جهانی خریداری کرد؛

حمایت از کشاورزان خارجی در کوران جنگ اقتصادی!

گروه کشاورزی: روز گذشته منابع آگاه در خبری اعلام کردند: ایران طی هفته‌های گذشته از روسیه و کشورهای عضو اتحادیه اروپایی نظیر آلمان یک میلیون تن گندم خریداری کرده است. به نقل از رویترز، منابع آگاه اعلام کرده‌اند که طی هفته‌های گذشته ایران حدود یک میلیون تن گندم از بازار جهانی خریداری کرده است. این حجم گندم از روسیه و کشورهای عضو اتحادیه اروپا نظیر آلمان توسط ایران سفارش داده شده است. قرار است هفته آینده دو کشتی باری بزرگ پانامکس حامل گندم روسیه بنادر این کشور را به مقصد ایران ترک کنند. بنا به گفته یکی از مقامات انجمن صنایع غذایی، ایران قصد دارد تا پایان سال جاری سه میلیون تن گندم وارد کند. علی اکبر مهرفرد، معاون وزارت کشاورزی ایران، اعلام کرده است که تهران توافقنامه موقت واردات گندم را با روسیه و قزاقستان امضاء کرده است. در ماه اکتبر حدود ۲۰ کشتی حامل یک میلیون تن غلات به ایران به دلیل مشکل در پرداخت پول آنها در نزدیکی بنادر ایران متوقف شده بودند. یک منبع آگاه در این باره گفت از مجموع یک میلیون تن گندم خریداری شده توسط ایران ۱۰۰ هزار تن از آلمان بوده و بخش قابل توجهی از آن از روسیه و کشورهای حوزه دریای سیاه وارد شده است. به گفته وی، گندم روسیه با مشکل وجود آفت روبه‌رو است.

■ **ابهام بزرگ در ماجرای واردات گندم**

دولت در حالی واردات گندم را کلید زده که وزارت جهاد کشاورزی به عنوان متولی تولید اعلام کرده بود نیازی به واردات نیست و تولیدکنندگان نیز برای تامین کسری موجود اعلام آمادگی کرده بودند. به گزارش اسکناس به نقل از مهر، واردات گندم به کشور در حالی کلید خورده که به گفته متولیان تولید کسری مورد نیاز کشور از منابع داخلی قابل تأمین بود. بر این اساس امسال کشاورزان به دلیل نارضایتی از نرخ خرید تضمینی، بخشی از گندم تولیدی را تحویل دولت ندادند و دولت که سال گذشته قیمت ۱۷۰۰ تومان را برای خرید تضمینی گندم تعیین کرده بود حاضر نشد با نرخی بالاتر از این میزان گندم را از کشاورزان خریداری کند. این در حالی است که کشاورزان اعلام آمادگی کرده بودند در صورتی که دولت حاضر به خرید محصول آنها با یک نرخ توافقی شود تمام کسری موجود را تأمین خواهند کرد. در همین زمینه عطاالله هاشمی، رئیس بنیاد ملی گندمکاران کشور گفته بود: نیازی به واردات گندم نیست و گندم به اندازه کافی در کشور وجود دارد. هاشمی اضافه کرده بود: دولت اگر بخواهد در شرایط فعلی گندم وارد کند قیمت هر کیلوگرم گندم وارداتی برای آنها حدود ۲,۹۰۰ تومان تمام می‌شود بنابراین ما به آنها پیشنهاد کردیم که با قیمت توافقی ۲,۵۰۰ تومان برای هر کیلوگرم، کسری موجود را از منابع داخلی تأمین کنند. وی با بیان اینکه مسئولان اعلام کرده‌اند برای تأمین ذخایر استراتژیک به ۱.۵ تا ۲ میلیون تن گندم نیاز دارند، افزوده بود که تمایل مسئولان بیشتر به واردات است اما اگر دولت قیمت پیشنهادی ما را قبول کند کسری موجود ظرف حدود ۲ هفته از منابع داخلی تأمین می‌شود چون گندم در انبارهای کشاورزان موجود است.

■ **مخالفت وزارت جهاد کشاورزی با واردات گندم**

همچنین عباس کشاورز، سرپرست وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آمار متفاوتی در حوزه تولید گندم ارائه می‌شود، برخی از کاهش تولید این محصول خبر می‌دهند اما وزارت جهاد میزان تولید را کافی می‌داند با این وجود چرا بحث واردات مطرح می‌شود و اگر تولید کاهش نیافته گندم‌هایی که به دولت فروخته نشده کجا هستند؟، گفت: تولید در سال زراعی گذشته به اندازه کافی بوده است. وی توضیح داد: برای کالاهای اساسی یک ذخیره استراتژیک تعریف شده که این ذخایر را در هر شرایطی کشور باید داشته باشد و همه کشورها نیز دارند. رویکرد واردات نیز بخاطر این ذخایر است اگر چه از نظر ما در سال زراعی گذشته میزان تولید برای این منظور کفایت می کرده است. کشاورز با اشاره به اینکه قیمت خرید گندم در سال گذشته مورد پذیرش کشاورزان نبود، افزود: قیمت جو هیچگاه بالاتر از نرخ گندم نبوده است و همیشه قیمت جو ۲۵ درصد کمتر از گندم بوده است اما در سال گذشته در مناطقی از کشور قیمت جو به بالای ۱۸۰۰ تا ۱۹۰۰ تومان رسید که این روی محصول سایه می‌اندازد و باعث می‌شود که گندم با بخشی از جو و یا حتی ذرت جایگزین شود. وی اضافه کرد: به عنوان مثال در سال ۹۷ قیمت گندم ۱۳۰۰ تومان و نرخ بذر کیلویی ۱۹۰۰ تومان بود یعنی بذر ۵۰ درصد گران‌تر از گندم خوراکی بود در سال جاری این تفاوت ۱۵ درصد است اما بذر خیلی جذب نشده و این نشان دهنده فراوانی گندم در دست مردم است. کشاورز گفت: فکر می کنم به محض اینکه خرید با قیمت جدید شروع شود گندم بیشتری که از گذشته مانده است، عرضه خواهد شد. در همین زمینه یک منبع آگاه در وزارت جهاد کشاورزی اظهار داشت: قیمت جهانی گندم بسته به نوع و کیفیت آن متفاوت و هرتن از حدود ۱۹۰ دلار تا ۲۷۰ دلار در مبادی متغیر است. وقتی گندم به بنادر ایران می‌رسد هزینه‌های دیگری از جمله هزینه کشتی، حمل، بیمه، دموراژ و ... نیز به آن افزوده می‌شود ضمن اینکه برای حمل آن از بنادر به دیگر نقاط کشور نیز حدود ۱۵۰ تا ۲۰۰ تومان کرایه بابت هر کیلوگرم حمل به آن اضافه می‌شود. این مقام مسئول تصریح کرد: کشوری که خودش می‌تواند گندم تولید کند نباید وابسته به واردات باشد و باید از تولیدکنندگان خودش حمایت و پشتیبانی کند. نه اینکه منابع ارزی کشور را به حمایت از کشاورزان خارجی اختصاص دهد. با این وجود، مشخص نیست دولت با چه سیاستی تصمیم گرفته که منابع ارزی را صرف واردات گندم کند آن هم در شرایط حساسی که کشور ما در آن قرار دارد و صرفه جویی ارزی بیش از هر زمان دیگری ضروری است. ضمن اینکه واردات کالاهای اساسی در سال گذشته با ارز ۴۲۰۰ تومانی نتایج خوبی را به دنبال نداشت و بسیاری از کارشناسان درباره ایجاد رانت گسترده در این حوزه خبر دادند و دولت ناچار شد در برخی کالاها ارز ۴۲۰۰ تومانی را حذف کند.

تولید

زنگ خطر کاهش سرانه مصرف لبنیات در کشور

عضو انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران گفت: مساله اصلی پیرامون صنعت لبنیات که به نظر می‌رسد از تحریم‌ها خطرناک‌تر باشد، کاهش سرانه مصرف است. «بزرگمهر دادگر» در گفت و گو با ایرنا، با تشریح شرایط موجود در صنعت لبنیات گفت: بحث تحریم بر روی تمام صنایع کشور تاثیر خود را گذاشته است. در صنعت لبنیات نیز در بخش مواد اولیه موثر بوده و ایجاد مشکلاتی کرده اما با توجه به اینکه تحریم‌ها همواره وجود داشته، نتوانسته جلوی فعالیت واحدهای لبنی را بگیرد. عضو انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران با بیان این مطلب که کاهش سرانه مصرف با سرعت زیادی در حال صدمه به سلامت جامعه و همچنین صنعت لبنیات است، افزود: باید عوامل موثر در این موضوع را شناسایی و سهم و قصور هر بخش را مشخص کرد. دلیل این کاهش مصرف بخشی از سمت دولت و نهاد حاکمیت و بخشی از جانب صنعت لبنیات است اما باید توجه داشت عدم بیان مضررات سرانه مصرف پائین در صنعت لبنیات در دراز مدت بر روی سلامت جامعه تاثیر مستقیم دارد.

بازار کشمش ایران در سراشیبی سقوط

آذربایجان شرقی با تولید ۵۰ تا ۶۰ هزار تن کشمش در سال از قدمت ۲ هزار ساله در تولید و صادرات این محصول به کشورهای خارجی برخوردار بوده و در سالیان گذشته رتبه اول دنیا را در اختیار خود داشت، ولی در سال های اخیر برخی کشورها با توسعه سطح باغات انگور، یکپارچه سازی اراضی و تولید مکانیزه این محصول جایگاه ایران و به تبع آن آذربایجان شرقی را اشغال کرده و کشور ما را به رده های پایین تر سوق داده اند. استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به ارزش افزوده خیلی بالای کشمش در بازارهای داخلی و جهانی، علت کاهش ارزش افزوده این محصول را مکانیزه نبودن تولید اعلام کرده و می گوید: باید در نوع کشت و محصول تولیدی و روند کاشت، داشت و برداشت انگور بازنگری شود تا ارزش افزوده آن ارتقا یابد. محمدرضا پورمحمدی، با تاکید بر لزوم اصلاح ساختار زنجیره تولید و صادرات محصولات کشاورزی به ویژه کشمش، اضافه می کند: هم اکنون ۴۳ واحد پیشرفته سبزه پاک کنی و تولید کشمش در سطح استان به ویژه در شهرهای مراغه، ملکان و بناب وجود دارد.